

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет

Факультет міжнародних відносин

Кафедра іноземних мов

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри іноземних мов

_____ Н. Гончаренко-Закревська

« ____ » _____ 2020 р.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
навчальної дисципліни «Теорія і практика перекладу»

Спеціальність : «Міжнародні відносини»

Напрямок підготовки: 291 «Міжнародні відносини»

Курс – 3,4

Семестр – 5,6,7,8

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Необхідність удосконалення мовленнєвої компетенції спонукає до всебічного розвитку особистості студента шляхом пошуку та творчої обробки додаткової інформації, пов'язаної з тими темами та проблемами, що вивчаються згідно з програмою курсу. Таку роботу студенти виконують як усно, так і письмово самостійно і надають на перевірку викладачеві або презентують під час індивідуального заняття своїм колегам. Зокрема, до самостійної роботи належить завдання, що полягає у підготовці конспектів до кожного пункту плану семінарських занять, а також окремі теми.

Важливою частиною самостійної роботи студента є читання і переклад текстів, робота зі словником, написання есе, статті, тексту, складання глосарію, створення презентацій, робота в Інтернеті, виконання контрольних робіт, підготовка до заліків та іспитів.

- Робота над текстом. Як відомо, одним з основних завдань навчання іноземної мови у навчальних закладах є переклад професійно орієнтованого тексту зі словником. Саме в цьому виді самостійної роботи акумулюються всі мовні вміння, накопичені студентом, і знаходять застосування в майбутній професійній діяльності.

1. Перед зверненням до словника прочитайте все речення цілком, намагаючись усвідомити його загальний зміст.
2. Визначте тип речення: просте або складне. Якщо складне, розбийте його на окремі речення - складнопідрядні на головне і підрядне, а складносурядні на прості.
3. При аналізі складних речень, в яких не відразу можна визначити їх елементи, рекомендується знайти, перш за все, присудок головного і підрядних речень.
4. У кожному реченні визначте групу присудка (за формою дієслова), потім знайдіть групу підмета.

5. Працюючи над текстом, виписуйте і запам'ятовуйте, в першу чергу, ключові слова.
6. Перед тим, як виписати слово і шукати його значення в словнику, встановіть, якою частиною мови воно є в реченні.
7. Виписуючи слово, відкидайте закінчення і знаходьте його вихідну форму, тобто для іменників - форму називного відмінка однини; для прикметників і прислівників - форму позитивного ступеня; для дієслів - неозначену форму (інфінітив).
8. Пам'ятайте, що в кожній мові слово може мати кілька значень і відбирайте в словнику відповідне за значенням українське слово, виходячи з його граматичних функцій в реченні і відповідно до загального змісту тексту.
9. Вивчіть структурні особливості словника, все словникові позначення, виробляючи навички роботи з ним, тобто вміння швидко і точно знаходити слово і швидко читати транскрипцію.
10. Переклад тексту повинен бути літературно - професійно - адекватним. Витрати часу на читання і переклад тексту залежать від складності матеріалу, індивідуальних особливостей студента і визначаються викладачем.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№	Назва теми	Зміст завдань	Форми контролю	Термін виконання
1.	Вивчення навчальної літератури за темою «Зв'язок перекладознавства з іншими науками»	Підготувати доповідь з теми	Усне опитування	Протягом модуля
2.	Вивчення літератури за темою «Сучасний стан і статус перекладознавства», пошук додаткової	Підготувати доповідь з теми	Усне опитування Письмово	Протягом модуля

	інформації в мережі Інтернет			
3.	Підготовка повідомлення на тему «Психолінгвістична класифікація перекладів», пошук додаткової інформації в мережі Інтернет	1). Підготувати доповідь з теми 2). Скласти список джерел з мережі Інтернет. 3). Визначити оптимальні способи перекладу (вправи 3, 7, 9 до лекції 1).	Усне опитування, письмове виконання вправ	Протягом модуля
4.	Конспектування та складання тез за темою «Сутність адаптованого перекладу»	1). Підготувати доповідь з теми 2). Скласти список джерел з мережі Інтернет. 3). Виконати сегментацію текстів під час перекладу (вправи 3, 5 до лекції 2).	Усне опитування, письмове виконання вправ	Протягом модуля
5.	Підготовка повідомлення на тему «Машинний переклад», пошук додаткової інформації в мережі Інтернет	1). Підготувати доповідь з теми 2). Скласти список джерел з мережі Інтернет. 3). Використати транскрипцію при перекладі (вправи 6, 7 до лекції 3).	Усне опитування, письмове виконання вправ	Протягом модуля

6.	Підготовка повідомлення на тему «Граматична синонімія як проблема перекладу», пошук додаткової інформації в мережі Інтернет	1). Підготувати доповідь з теми 2). Застосувати прийом калькування (вправи 2, 6, 8 до лекції 4).	Усне опитування, письмове виконання вправ	Протягом модуля
7.	Підготовка повідомлення на тему «Граматична антонімія як проблема перекладу», пошук додаткової інформації в мережі Інтернет.	1). Підготувати доповідь з теми 2). Скласти список джерел з мережі Інтернет. 3). Виконати лексико-семантичні модифікації (вправи 6, 8, 9, 10, 11 до лекції 5).	Усне опитування, письмове виконання вправ	Протягом модуля
8.	Вивчення навчальної літератури за темою «Основні синтаксичні перетворення на рівні цілих речень»	Здійснити основні синтаксичні перетворення на рівні цілих речень (вправи 7, 8, 9, 10 до лекції 8).	Письмове виконання вправ	Протягом модуля
9.	Вивчення навчальної літератури за темою «Особливості синхронного перекладу»	Підготувати конспект за темою	Усне опитування	Протягом модуля
10.	Жанрово-стилістичні труднощі перекладу	1). Скласти конспект або тези за темою 2). Проаналізувати механізми перекладу метафор	Усне опитування Письмово	Протягом модуля

		(вправи 5, 6 до лекції 9).		
11.	Переклад метонімії та іронії	Визначити способи перекладу метонімії та іронії (вправи 4, 5, 8, 9, 10 до лекції 9).	Письмово	Протягом модуля
12.	Анотування текстів за фахом, переклад текстів за фахом, складання тез англійською мовою	Конспектування та складання тез за темою	Усне опитування Письмово	Протягом модуля

ЗРАЗКИ ЗАВДАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ЗМ 1

1. *Translate into Ukrainian, comment on the ways of translation:*

1. NATO has confirmed it will not offer membership to Georgia or Ukraine but agreed to review the decision on the ex-Soviet republics in December, BBC report. 2. The alliance also said it would not invite Macedonia to join amid protests from Greece over Macedonia`s name. 3. But NATO confirmed that Balkan neighbours Albania and Croatia would be asked to join the club. 4. France`s president announced at the summit in Romania hundreds of extra French troops for Afghanistan. 5. NATO leaders also agreed to fully endorse US plans to build a missile defense system in Eastern Europe. 6. The US President had called for Georgia and Ukraine to be allowed to join. 7. But the move was opposed by Germany and France and effectively blocked, since NATO must agree unanimously on new members. 8. Macedonian officials said the rejection was a "huge disappointment" that would undermine stability in the Balkans. 9. Georgian diplomats earlier said the expected "no" would be a victory for Russia, which has voiced concerns at NATO`s eastward expansion. 10. The BBC`s correspondent in Bucharest says the invitations for Albania and Croatia are a damage limitation exercise after the summit atmosphere was poisoned by the diplomatic wrangling.

2. *Translate into English, comment on the ways of translation:*

1. Преса повідомляє, що міжнародний симпозіум з питань Середземномор'я відбудеться в березні наступного року. 2. Під час паралельної обробки даних комп'ютери розбивають інструкції на підінструкції, що повинні негайно виконуватися. 3. Цей журнал висвітлює в основному події культурного життя країни. 4. Для обговорення залишилося ще одне питання. 5. Здається, чоловіки досягли якогось компромісу. 6. Мені так приємно було зустріти Вас. 7. Наступного тижня телебачення розпочинає показ нового серіала. 8. У 1888 році

Фрітьоф Нансен, Отто Свердруп та інші стали першими людьми, які, як достовірно відомо, перетнули Гренландію. 9. Здається, вона безнадійно кохала тебе. 10. Проблема безпеки – це сукупність проблем Європейської безпеки, урегулювання на Близькому Сході та стабілізація ситуації в Північній Африці. 11. Одна з поправок, прийнятих парламентом під час затвердження бюджету у третьому читанні, зобов'язує уряд та Національний банк вивчити питання випуску золотих монет. 12. У 1936 році було проведено плебісцит із питання приєднання району Саар до Рейха. 13. Під впливом Французької революції у ХІХ ст. у Німеччині та Італії виник рух за національне об'єднання, а в Ірландії, Бельгії, Угорщині та Польщі - за національну незалежність. 14. У дослідженні зроблено висновок, що розширення Північноатлантичного союзу буде сприяти стабільності та безпеці всіх країн євроатлантичного простору. 15. Хоча населені місцевості час від часу мали відносини між собою, все ж не існує.

ЗМ 2

1. Translate nouns meaning nationality and city inhabitants:

a) Spaniards, Dutch, Danes, Swedes, Swiss, Latvians/ Letts, Chinese, Koreans, Hindu, Kosovars, Scots, Germans, Bosniaks, Hungarians/ Magyars, Burkinabès, Montenegrins, Czechs, Welsh, Cypriots, Falkland Islanders, Iranians/Persians, Finns, New Zealanders, Poles, Sammarinese, Britons/ British.

b) Athenians, Pekinese, Berliners, Budapesti, Helsinkians, Kievans, Romans, Liverpudlians, Angelenos, Mancunians, Milanese, Viennese, Muscovites, Oslovians, Ottawans, Parisians, Varsovians, Washingtonians, Neapolitans, Canberrans, Madrilenians.

2. Translate into Ukrainian:

1. Many younger Cypriots, including Greek and Turkish Cypriots, identify as Cypriots rather than any other nationality. 2. The Montenegrins maintained their independence from the Ottoman Empire during the Ottoman's reign over most of the Balkan region. 3. What tonight's tie offers is opportunity, a chance to make history by recording a victory in the club's first ever match against the Mancunians. 4. Parisians have been warned to keep their clothes on or face fines and even imprisonment as the city's residents began flocking to parks and the Seine to bask in the summer sun. 5. Hundreds of Kosovars who fled to Britain during Nato's war with Serbia and have refused to return are to be repatriated - by force if necessary. 6. "There have been thousands of appeals from ordinary Kievans to restore order," Klitchko said about the decision to clear the square. 7. Dutch prosecutors are studying claims by a journalist group that at least 20 members of a Russian air defence brigade were involved in the downing of Malaysian airlines flight MH17...

3. Translate into English:

1. Львів'яни горді тим, що їхнє місто періодично посідає чільні місця в рейтингах туристичної та інвестиційної привабливості. 2. Релігія відіграє важливу роль у житті японців. 3. Парижани мають найкоротший робочий тиждень. Москвичі працюють більш як 31 год. на тиждень, Лондонці - понад 33 год. Майже 36 год. віддають роботі нью-йоркці, а в Бангкоку і Нью-Делі - більш як 42 год. 4. Після відкриття в Австралії золота сюди з Англії та з інших країн прибула маса іммігрантів. Пізніше до складу австралійців увійшли й емігранти з інших європейських країн, в тому числі й українці. В останні десятиріччя вихідці з Китаю, В'єтнаму, Індонезії та інших азіатських країн змішуються з місцевим населенням.

ЗМ 3

Translate the sentences with reciprocal verbs:

a)1. Навпаки, демократичні норми вдосконаляться, цінності зростуть, роль і значимість гуманізму в політиці посиляться. 2. У країнах, які здійснюють перехід від державного соціалізму до ринкової економіки, неминучі інфляція, зниження обсягів виробництва, безробіття відповідно до того, як припиняються дотації, лібералізуються ціни, звільняються від державного контролю ринки і зовнішня торівля. 3. Першим геніальним композитором, який звернувся до опери, був Клаудіо Монтеверді. 4. Сьогодні головним завданням є допомогти молодим демократичним державам змінитися. 5. Але в індивідуальному, а не в державному порядку жорстокість буде виявлятися ще досить довго. 6. Подібно сьогоднішнім зіркам футболу, я народився у потрібному місці, у потрібний час. 7. Мені почулося, що хтось стукає у двері. 8. У відкритому сусільстві всі були б обурені проголошенням офіційного, зобов'язуючого тлумачення, скажімо, Шекспіра, незалежно від того, як високо там цінується чесність та мудрість тлумача. 9. Без великої вдачі нічого б не відбулося. 10. Фактично тільки з реалізацією цього проекту повалиться та залізна завіса, що відокремлює ці країни від решти світу. 11. У Сполучених Штатах до юнацького підприємництва ставляться набагато прихильніше, ніж у будь-якій іншій країні. 12. Це рішення приймалося українською стороною не на голому місці. 13. Як тут боротися з цим? 14. Почулися чийсь кроки, і вона розплющила очі. 15. Як вам вдається не відволікатися на дрібниці навіть після того, як ви стали забезпеченим у фінансовому відношенні?

b)1. Не варто забувати про те, що половина депутатського корпусу обирається за мажоритарною системою. 2. Тим часом на Заході намагаються розібратися, які ж насправді плани Києва. 3. Мені зробилося страшно. 4. Недарма говориться: на Бога сподівайся, але й сам не хибуй. 5. У цих умовах політики скоріше за все повинні підкреслено дистанціюватися від заяви. 6. Цей документ загалом свідчив, що Україна вже не орієнтується винятково на Росію та, як і Польща, прагнути до "возз'єднання з Європою". 7. Я заслухався вашою грою. 8. Але аргументи

прихильників такого способу захисту вітчизняної промисловості можуть обернутися проти них самих. 9. Обидві сторони зобов'язалися дотримуватися законів про права національних меншин. 10. Чи можуть з'явитися у ХХІ столітті диктатори на зразок Сталіна або Гітлера? 11. Тимчасовий уряд зобов'язувався виграти війну, проте петроградська рада закликала до миру. 12. На алеї з'явилося два маленьких школяри. 13. Людина, якій властиві і зльоти, і падіння, залишається єдиною реальною цінністю на Землі.

ЗМ 4

1. Translate the letter:

Шановний абоненте!

Звертаємося до Вас із цікавою і корисною інформацією, яка могла б сприяти Вашій відпустці та нашій роботі в літній період.

Щоб не переривати власний відпочинок і заощадити час, щоб не турбуватися про несплату за послуги кабельного телебачення, уникнути заборгованості протягом літа, Ви можете оформити попередню абонплату, вказавши можливу для Вас суму (за 2, 3 або 4 місяці).

Бажаємо Вам чудового відпочинку!

З повагою та сподіванням на плідну співпрацю —

Адміністрація

2 Translate the sentences from newspapers:

NASA is proposing another space project. The agency's budget request, announced today, included a plan to send another mission to the moon. This time the agency hopes to establish a long-term facility as a jumping-off point for other space adventures. The budget requests approximately ten billion dollars for the project. Humans will be going to the moon again. The NASA announcement came as the agency requested ten billion dollars of appropriations for the project.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Аполлова М.А. Грамматические трудности перевода. – М.: «Междун. отношения», 1977. – 136 с.
2. Бархударов Л. Язык и перевод. □ М.: Международные отношения, 1975. – 249 с.
3. Брус Е.В. Теория и практика перевода с английского языка на русский: Учеб. пособие. Часть 1. – М.: Изд-во УРАО, 2001. – 104 с.
4. Бреус Е.В. Основы теории и практики перевода с русского языка на английский: Учеб. пособие 3-е изд. Часть 2. – М.: Изд-во УРАО, 2002. – 208с.
5. Казакова Т.А. Translation Techniques: Навч. посіб. □ Санкт-Петербург: Издательство Союз, 2000. □ 320 с.
6. Карабан В.І. Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову. – Навч. посібник для студентів вищих закладів освіти. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 608 с.
7. Карабан В.І., Борисова О.В., Колодій Б.М., Кузьміна К.А. Попередження інтерференції мови оригіналу в перекладі (вибрані граматичні та лексичні проблеми перекладу з української мови на англійську). – Навч. пос. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 208 с.
8. Карабан В.І. Посібник-довідник з перекладу англійської науково-технічної літератури на українську мову. Частина I. Граматичні труднощі. – Вінниця: «Нова Книга», 2001. □ 271 с.
9. Комиссаров В.Н. Пособие по переводу с английского языка на русский. Ч.1. – М.: Высшая школа, 1962. – 172 с.
10. Комиссаров В.Н. Теория перевода (лингвистические аспекты). – М.: Высшая школа, 1990. – 246 с.
11. Комиссаров В.Н., Коралова А.Л. Практикум по переводу с английского языка на русский. – М.: Высшая школа, 1990. – 127 с.
12. Полюжин М.М., Максимчук Н.М., Омельченко Л.Ф. Теорія і практика перекладу з англійської мови на українську. Навчальний посібник. – Київ, 1991. – 95 с.
13. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. – М.: “Междунар. отношения”, 1978. □ 216 с.
14. Славина Н.М., Бударкевич Н.М. Сборник упражнений по переводу с английского языка на русский. – М.: Высшая школа, 1974. – 158 с.
15. Слепович В.С. Курс перевода с английского языка на русский: Учеб. пос. – Минск: ТетраСистем, 2002. – 272 с.
16. Korunets I.V. A course in the Theory and Practice of Translation: Підручник. □ Вінниця: «Нова Книга», 2001. □ 448 с.
17. Miram G. Translation: A course lectures on translation theory and practice for institutes and departments of international relations. – К.: Ніка-Центр, 2002. – 238 с.
18. Miram G. Translation Algorithms: Introduction to Translation Formalization. – К.: Tvim Inter, 1998. – 176 p.
19. Translation Algorithms. Тексти і завдання з практичного перекладу. / Уклад. Бойко Ю.П. // Хмельницький: ТУП, 1999. – 86 с.

20. Zrazhevskaya T.A., Gouskova T.I. Translation from English into Russian: Mastering the Techniques.
– М.: Высшая школа, 1986. – 240 с.

Додаток до основних літературних джерел

21. Карабан В.І. Посібник-довідник з перекладу англійської науково-технічної літератури на українську мову. Частина II. Лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні труднощі. □ Вінниця: «Нова Книга», 2001. □ 303 с.
22. Grammatical and Stylistical Aspects of Text Translation. тексти та завдання для самостійної роботи з курсу «Практика перекладу з англійської мови» для студентів спеціальності «переклад» / Уклад. Ю.П. Бойко, Л.Д. Бурковська, К.М. Скиба. □ Хмельницький: ХНУ, 2007. □ 80 с. (англ.).
23. Основи перекладу: граматичні та лексичні аспекти: Навч. посіб. / За ред.. В.К. Шпака. □ К.: Знання, 2005. □ 310 с. □ (Вища освіта XXI століття).
24. Воуко Y.P. Aleksenko S.V. Translation of Syntactical Structures From English Into Ukrainian, Khmelnytsky, 2006. –52с.
25. Мир перевода – 2000. Introduction to Interpreting / А. Чужакин, П. Палажченко. – М.: “Р. Валент”, 2000. – 184 с.
26. Мир перевода – 2. Practicum Upgrade / А. Чужакин. - М.: “Р. Валент”, 2000. – 168 с.
27. Мир перевода – 3. Practicum Plus / А. Чужакин. - М.: “Р. Валент”, 2000. – 200 с.
28. Мир перевода – 4. Top Translators / Практикум с применением аудиозаписей / Петренко К., Чужакин А.
29. Мир перевода – 5. Practicum / А. Чужакин, К. Петренко. - М.: “Р. Валент”, 2000. – 216 с.
30. Мир перевода – 6. Трудности перевода в примерах. Практическое пособие для студентов IIIV курсов. – 2-е изд. / В. Ланчиков, А. Чужакин. – М.: Валент, 2004. - 64 с.
31. Кухаренко В.А. Практикум по интерпретации текста: Учеб. пособие для студентов пед. ин-тов спец. № 2103 «Иностр. яз.». – М.: Просвещение, 1987. – 176 с.
32. Нестеренко Н.М. A Course in Interpreting and Translation. Посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. – 240 с.